

Monumentnummer*: 527682

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 juni 2004
Kadaster deel/nr: 82850/82

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>			
Katwoude	Waterland		Noord-Holland			
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Achterdichting	2		1145 PX	Katwoude		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>		<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
Katwoude	C				617	

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

MOLEN. De achtkante binnenkruier is in 1896 gebouwd ter vervanging van een afgebrande voorganger als poldermolen voor de bemaling van de polder Katwoude - Hogendijk. De molen is in 1911 onttakeld en werd toen voorzien van een oliemotor die een pomp aandreef. In de jaren 30 van de 20e eeuw werden de kap en de romp tot de kapzolder verwijderd. De molen is omstreeks 1987 weer gecompleteerd tot geheel bedrijfsvaardige windmolen. Hij ligt circa 125 meter ten westen van de IJsselmeerdijk, ten zuidwesten van Volendam en maalt via een voorboezem en een 17e eeuwse uitwateringssluis direct uit op het buitenwater van het IJsselmeer. Zo'n polderbemalingsstelsel kwam vroeger langs de voormalige Zuiderzeekust tamelijk veelvuldig voor, maar is thans een zeldzaamheid geworden. Alleen al om die reden is dit ensemble van grote cultuurhistorische waarde. De molen heeft een belangrijke landschappelijke functie in een open polderlandschap.

Omschrijving

De molen heeft een lage gemetselde bakstenen voet met daarop een houten achtkant met kap, aangebouwde stenen waterlopen en een min of meer ronde molenwerf. In tegenstelling tot zijn voorganger is deze molen nooit bewoond geweest waardoor hij een bijzonder te waarderen, bijna unieke open binnenruimte heeft behouden. De van twee bintlagen voorziene molen is ter hoogte van de begane grond bekleed met potdekselwerk van houten delen en is daarboven gedekt met riet. De kap kruist op een rollenkruierwerk en is eveneens gedekt met riet. De molen is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorzien van een vijzel als wateropvoerwerktuig en stalen roeden met fokwieken. Verder is er voor de reguliere bemaling van de polder een elektromotor die de vijzel kan aandrijven. Deze elektrische installatie is overigens niet van waarde vanuit het oogpunt van monumentenzorg.

Waardering

De molen is van algemeen belang:

- vanwege bouwtechnisch-historische waarden als een representant van een houten achtkante poldermolen uit het eind van de 19e eeuw;
- vanwege cultuurhistorische waarden als essentieel onderdeel van de ontginnings- en waterstaatkundige geschiedenis van Noord-Holland en de plaatselijke geschiedenis;
- vanwege ensemblewaarden in relatie tot de omkade voorboezem en de 17e eeuwse uitwateringssluis in de vroegere Zuiderzeedijk;
- vanwege situationele waarden betreffende de belendende waterlopen en de historische gaafheid van de omgeving;
- vanwege de gaafheid van de molenbiotoop.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie- en poldermolen

Functie

Molen